

Bestuursdienst

Onderwerp Uitnodigingsbrief workshop raadscommissie
Beheer en Verkeer 26 maart 2013

Steller Anne Helbig, Dries Jansma

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 0652302408 Bijlage(n) 1 Ons kenmerk RO13.3558491

Datum **- 7 MRT 2013** Uw brief van - Uw kenmerk -

Geachte leden van de Raad,

Vanuit de Wet Milieubeheer moet iedere gemeente een gemeentelijk rioleringsplan hebben dat door de raad wordt vastgesteld. In onze situatie hebben wij het over het Groninger Water- en Rioleringsplan (GWRP). In november/december 2013 moet het nieuwe GWRP worden vastgesteld door uw raad.

In Groningen is de basis op orde wat betreft riolering en water. De kosten voor de burger zijn, ten opzichte van andere gemeenten in de regio en ten opzichte van vergelijkbare gemeenten landelijk, laag. Dit blijkt onder andere uit de landelijke benchmark waaraan we elke twee jaar deelnemen. Deze uitgangssituatie geeft nieuwe kansen om de focus op andere onderwerpen te leggen. Graag willen we de dialoog aan met uw raad(scommissie) over welke onderwerpen in het nieuwe plan extra aandacht verdienen in de komende planperiode van vijf jaar.

Het uitgangspunt is dat de volksgezondheid, veiligheid en wettelijke taken gewaarborgd blijven bij alle keuzes die mogelijk zijn op het gebied van riolering en water. Dit betekent dat 80 % van de werkzaamheden vast staan. Over de resterende 20 % willen we graag met u in gesprek in de extra vergadering van de commissie beheer en verkeer op 26 maart van 20:00 – 22:00 u. De bijeenkomst is in de Remonstrantse kerk aan de Coehoornsingel 14.

Met deze brief nodigen we u uit voor de workshop over water en riolering. We gaan aan de hand van vijf concrete dilemma's in op die zaken waar keuzes mogelijk zijn. Tenslotte is in deze brief het programma voor de workshop weergegeven.

In de bijlage geven we een samenvatting van de evaluatie van het Groninger Water en Rioleringsplan 2009-2013.

Als u voorafgaand aan de workshop technisch inhoudelijke vragen heeft kunt u contact opnemen met Dries Jansma of met Anne Helbig (dries.jansma@groningen.nl / anne.helbig@groningen.nl).

Dilemma's ter voorbereiding op de workshop

Met het water- en rioleringsplan 2014-2018 worden voor de komende periode de beleidskeuzes vastgelegd. Veel van dit beleid heeft zijn oorsprong in wetgeving of in bestuurlijke afspraken, kortom dat moeten we doen. Ten aanzien van een deel van het beleid is echter wel discussie mogelijk. Met behulp van de onderstaande dilemma's willen we deze discussie met u voeren.

1. Met een scherpere vervangingsplanning van riolering voor de komende planperiode kan er financiële ruimte worden gecreëerd om andere accenten te leggen.
 - Enerzijds kan het nieuwe plan meer inzetten op duurzaamheid, innovatie en extra aandacht voor waterkwaliteitsverbetering;
 - Anderzijds kunnen toekomstige vervangingen van riolering naar voren worden gehaald.
2. Het realiseren van een betere waterkwaliteit kost geld, onder andere voor beheer van natuurvriendelijke oevers. Wat willen we ten aanzien van waterkwaliteit?
 - Een watersysteem van hoge kwaliteit met een daarbij behorend intensief beheersregime en hogere kosten;
 - Een beheersarm systeem waarvan de waterkwaliteit lager is en de kosten lager.
3. In hoeverre accepteren we wateroverlast voor burgers en bedrijven?
 - Af en toe water op straat en in groenpartijen;
 - Regelmatig water op straat/groen, waarbij de straat of het groen wordt ingezet als bergingsgebied.
4. Welke rol willen we als Groningen spelen als het gaat om ontwikkelingen op het gebied van water en energie, duurzaamheid, en nutriëntenterugwinning?
 - Vooroplopend en participierend in pilotprojecten;
 - Afwachtend.
5. Samenwerking met andere gemeenten in de regio is een actueel thema. Dit geldt ook voor de samenwerking in de waterketen, met andere gemeenten maar ook met waterschappen en waterbedrijven. Het college heeft uitgesproken dat Groningen op het gebied van water en riolering de functie van kenniscentrum wil vervullen. Hoe ver willen we daarin gaan?

- Faciliterend;
- In een actieve acquirerende rol.

Programma workshop

- 20:00 Introductie door portefeuillehouder Jan Seton
20:15 Presentatie Water- en rioleringsbeleid en evaluatie afgelopen 4 jaar door
beleidsmedewerkers riolering en water Dries Jansma en Anne Helbig
20:30 Raadsdiscussie aan de hand van de hiervoor beschreven vragen onder
leiding van de voorzitter van de raadscommissie.
21:45 Afronding en conclusies
22:00 Sluiting

Terugkoppeling

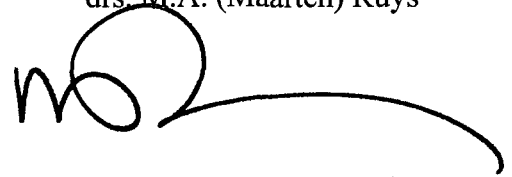
Op basis van de uitkomst van de discussie wordt door de voorzitter van de raadscommissie een brief aan het college opgesteld. Deze brief wordt gebruikt als input voor het water- en rioleringsplan 2014-2018 dat aan uw raad wordt aangeboden in november 2013.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bijlage 1:**Samenvatting van de evaluatie Groninger Water en Rioleringsplan 2009-2013**

De centrale ambitie in het Water- en rioleringsplan was het streven naar een duurzaam stedelijk watersysteem. De doelen die daarbij zijn geformuleerd zijn hieronder opgesomd.

- Inzamelen van het afvalwater in het stedelijk gebied
- Inspelen op klimaatveranderingen.
- Voorkomen en beperken van wateroverlast.
- Inrichten en beheren van het water op een wijze die aansluit bij natuurlijke processen.
- Verhogen van de natuurwaarde van wateren en oevers.
- Bevorderen van recreatief medegebruik van water en oevers.
- Verbeteren van de leefomgevingskwaliteit in de wijken.
- Zuiniger omspringen met drinkwater en grondwater.
- Vergroten van het maatschappelijke draagvlak voor duurzaam waterbeheer.

Vervolgens zijn deze doelen vertaald naar thema's.

Samenvattend kunnen we de conclusie trekken dat het huidige GWRP een duidelijke rol vervult. Het plan functioneert als beleidsmatig kader en er zijn structureel middelen ter beschikking gesteld. De voorgenomen werkzaamheden zijn nagenoeg allemaal uitgevoerd. Door het meeliften met andere partijen is er wel geschoven tussen verschillende jaarschijven om zo werk met werk te kunnen maken.

Per thema is hieronder beschreven wat we hebben gedaan en vervolgens een korte conclusie. In de onderstaande opsomming hebben we het over het huidige plan, daarmee wordt het water- en rioleringsplan 2009-2013 bedoeld.

Riolering

In de periode 2009 t/m 2012 is totaal 25 km riolering vervangen of gerelined. Bij relinen wordt een kous in de bestaande buis geplaatst waarna het riool minimaal 50 jaar weer goed kan functioneren. Tevens zijn in deze planperiode 425 woonboten met een ligplaatsvergunning aangesloten op de riolering.

Kwaliteit leefomgeving

Water in de stad is een belangrijke factor voor de kwaliteit van de leefomgeving. In het huidige plan is het maken en uitvoeren van waterstructuurplannen een belangrijk instrument genoemd voor het verbeteren van de leefomgevingskwaliteit. In 2013 hebben we voor een groot gedeelte van de stad waterstructuurplannen.

Waterkwaliteit

Vrijwel alle inspanningen op het gebied van het GWRP zijn mede gericht op het verbeteren van de waterkwaliteit.

De maatregelen die we ons hebben voorgenomen zijn uitgevoerd. Door monitoring, onder andere met de in 2010 uitgevoerde ecoscan hebben we goed zicht op de waterkwaliteit en waar deze voor verbetering vatbaar is.

Waterkwantiteit

We hebben op basis van de verhouding verharding – groen/water, de hoogtekaart en de capaciteit van het riool, bepaald waar in de stad zich waterproblemen voordoen bij extreme neerslagsituaties. Op basis van deze analyse en de ervaringen in de praktijk weten we in welke gebieden zich problemen met wateroverlast kunnen voordoen. Op diverse plaatsen in de stad zijn maatregelen getroffen om deze knelpunten op te lossen, zoals in de Oosterpoort.

Water en ruimtelijke ordening

Samen met de waterschappen brengen we met de watertoets in beeld wat de consequenties van ontwikkelingen zijn voor waterhuishouding en watersysteem, het uitgangspunt hierbij is dat de situatie niet mag verslechteren en dat we liever de situatie nog verbeteren. In het stedelijk gebied is regenwater de bepalende factor, immers al het water dat op verharde oppervlakken valt moet worden afgevoerd. Dit is de reden dat we zowel bij nieuwe als bij bestaande situaties scherp zijn op de relatie tussen verharding, groen en water en op de wijze waarop het water opgevangen, vastgehouden en afgevoerd wordt. Hierbij kunnen allerlei middelen worden ingezet zoals de subsidieregeling voor groene daken. Bij piekbuien, die vooral in de zomer plaatsvinden, kunnen groene daken water vasthouden waardoor het regenwater niet direct in het riool komt.

Regenwater

We hebben onderzocht of een gedifferentieerde rioolheffing op basis van verhard oppervlak een reële optie is. De conclusie is dat het doel 'zoveel mogelijk schoon regenwater uit het riool houden' beter gediend is bij een verordening voor regen- en grondwater. Met deze verordening die door de raad is vastgesteld is er een goede basis voor de gemeente om samen met perceelseigenaren ook niet gemeentelijke verharde oppervlakken af te koppelen.

Grondwater

In de afgelopen planperiode zijn in de hele stad ongeveer 200 peilbuizen geplaatst waarmee de grondwaterstand wordt gemonitord. Minimaal één jaar voordat rioleringswerkzaamheden plaatsvinden wordt de grondwaterstand in beeld gebracht. Zodat eventuele effecten van de werkzaamheden nauwkeurig kunnen worden beoordeeld.

Energie

Samen met de waterschappen en het waterbedrijf verkennen we de mogelijkheden energie uit (afval)water te benutten en om bij zieken- en verzorgingshuizen medicijnresten aan de bron te scheiden van het afvalwater dat naar het riool gaat. Een lokale zuivering op het terrein van het UMCG zou een mogelijkheid kunnen zijn.

Drinkwatergebruik

We hebben zowel in onze publieksbrochure als in andere uitingen op Oog tv en in de pers het belang van zuinig omgaan met drinkwater benadrukt. Er zijn zogenaamde douche-coaches uitgedeeld aan basisschoolleerlingen en zijn er samen met het waterbedrijf enkele watertappunten in de stad gerealiseerd.

Regenwatergebruik, -verbruik en -hergebruik

We proberen de kwaliteit en de potentie van regenwater in de stad te benutten door met schoon regenwater het watersysteem te verversen. Daarnaast hebben we een aantal initiatieven op het gebied van regenwaterbenutting ondersteund.

Waterbewustzijn

Het halen van de doelstellingen en ambities kunnen we niet alleen als gemeente. We werken daarom op veel terreinen samen met onze waterpartners. Ook de inwoners van de stad willen we graag betrekken. In de communicatie over water is steeds gekozen voor de opzet: 'Als gemeente hebben we een doelstelling en daarom nemen we bepaalde maatregelen, maar u als inwoner van de stad kunt daaraan ook een bijdrage leveren.'

Waterkennis

Omdat er sprake is van een afnemend aantal waterprofessionals zijn we de afgelopen jaren actief geweest in projecten die leerlingen van basisscholen, voortgezet onderwijs en hoger en wetenschappelijk onderwijs stimuleren om te kiezen voor het watervak. Daarnaast zijn we actief aan de slag gegaan in samenwerking met de waterschappen om de kennis van het watersysteem en de waterketen te combineren in een interactieve kaart met als doel het functioneren van deze systemen en de onderlinge interactie beter in beeld te krijgen. Het resultaat hiervan is een gezamenlijk ontwikkelde waterkaart voor de gemeente Groningen en de gemeente Ten Boer.

Calamiteiten

In de afgelopen planperiode hebben zich een aantal calamiteiten voorgedaan zoals de extreme neerslag op 12 juli 2010 en de wateroverlast in januari 2012. In de workshop zullen we kort ingaan op deze calamiteiten en hoe er mee is omgegaan.